

Traficul de ființe umane pentru exploatarea prin muncă

Ghid adresat publicului pentru a recunoaște,
preveni și răspunde fenomenului

Enhancing pRevention ANd multi-agenCy cooperAtion against labour TraffICKING

**Funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the European Commission can be held responsible for them.

Project number: 101101925

The images included are licensed from Shutterstock.com.

Contents

1. Introducere – Definirea TFU.....	5
1.1. Impactul TFU asupra drepturilor fundamentale	6
1.2. Munca forțată.....	7
2. Despre traficul de ființe umane pentru exploatarea prin muncă	8
2.1. Traficul de ființe umane vs traficul de migranți.....	8
2.2. Factorii favorizanți pentru traficul de ființe umane pentru exploatarea prin muncă	9
3. Identificarea semnelor exploatării prin muncă - grupuri vulnerabile..	10
3.1. Indicatori generali ai exploatării prin muncă.....	10
3.2. Întrebări cheie pentru a identifica potențialele victime ale exploatării prin muncă.....	11
3.3. Grupuri țintă - populații vulnerabile	12
4. Prevenirea exploatării prin muncă.....	13
4.1. Reducerea cererii pentru muncă din exploatare.....	13
4.2. Rolul mediului de afaceri.....	13
5. Cum să reacționezi dacă suspectezi exploatarea prin muncă	14
5.1. Cum să raportezi în siguranță cazurile suspectate	14
5.2. Sprijinirea Victimelor: Ce să faci și ce să nu faci.....	15
5.3. Linii telefonice pentru ajutor și informații suplimentare în România	15
6. Construirea conștientizării în comunitate	16
6.1. Puterea conștientizării și acțiunii	16
6.2. Un apel la acțiune.....	17
7. Conștientizarea publicului cu privire la riscul traficului de ființe umane pentru refugiații din Ucraina	18
7.1. Înțelegerea riscurilor.....	18
7.2. Recunoașterea indicatorilor traficului de ființe umane în rândul refugiaților (ucraineni).....	19
8. Surse specifice UE.....	20

REZUMAT

Acest ghid abordează problema critică a traficului de ființe umane (TFU) pentru exploatarea prin muncă, evidențiind modul în care aceste fenomene încalcă drepturile fundamentale ale omului, dar și necesitatea unui răspuns multidimensional care să implice protecție, urmărire penală și prevenire.

În primul capitol este definit traficul de ființe umane (TFU), evidențiind trăsăturile sale (acte, mijloace și scop). Ghidul face distincția între TFU și traficul de migrați, se subliniază factorii care contribuie la exploatarea prin muncă (Capitolul 2), prezentând indicatori pentru identificarea potențialelor victime și subliniind importanța unei abordări sensibile atunci când interacționăm cu acestea (capitolul 3).

De asemenea, propune strategii de prevenire multifuncționale, axate pe reducerea cererii pentru forța de muncă exploatată, încurajarea consumului etic și asigurarea responsabilității corporative (Capitolul 4).

Capitolul 5 oferă sfaturi practice despre raportarea suspiciunilor de exploatare prin muncă și sprijinirea victimelor, promovând conștientizarea comunității și îndemnând la acțiune colectivă împotriva exploatării prin muncă (Capitolul 6). Capitolul 7 tratează în mod specific riscul de exploatare prin muncă în rândul refugiaților ucraineni, un grup actualmente foarte vulnerabil.

În concluzie, ghidul subliniază importanța conștientizării publice și a acțiunii colective în combaterea exploatării prin muncă, îndemnând la acțiuni de apărare vigilente și informate pentru a sprijini victimele și a promova practici de muncă echitabile. De asemenea, îi îndrumă pe cititori către resurse specifice UE pentru informații suplimentare, subliniind amploarea eforturilor necesare pentru a aborda eficient această problemă globală (Secțiunea 8).

1. Introducere – Definirea TFU

Traficul ființe umane (TFU) este un fenomen complex care desconsideră viața umană în căutarea profitului, o formă gravă de crimă organizată, având cauze multiple, precum sărăcia, inegalitatea, violența bazată pe gen, absența oportunităților de angajare etc. Eradicarea TFU necesită o abordare multidisciplinară și cuprinzătoare, de la protecția victimelor până la urmărirea penală și condamnarea traficantilor.

Acele ca „recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, inclusiv schimbul sau transferul controlului asupra acestor persoane, prin amenințare cu forța sau prin folosirea forței ori a altor forme de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de o situație de vulnerabilitate ori prin oferirea sau primirea de plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care are control asupra altei persoane, în scopul exploatării” sunt considerate TFU. **Exploatarea** include cel puțin următoarele: exploatarea prostituției altor persoane sau alte forme de exploatare sexuală, **muncă sau servicii forțate**, inclusiv cerșetoria, sclavia sau practici similare sclaviei, servitutea, exploatarea activităților criminale, precum și prelevarea de organe¹.

Infracțiunea de trafic de ființe umane are trei elemente de bază: actul, mijloacele și scopul. Abuzul fizic și sexual, șantajul, manipularea emoțională și reținerea documentelor de identitate sunt utilizate de traficanți pentru a-și controla victimele. Exploatarea poate avea loc în țara de origine a victimei, în timpul tranzitului sau într-o țară străină².

ACTE	MIJLOACE	SCOPUL
Recrutarea	Amenințarea sau utilizarea forței sau alte forme de constrângere	Exploatarea prin prostituție a altor persoane
Transportul	Răpirea/Frauda/Înșelăciunea/ Abuzul de putere	Exploatarea sexuală
Transferul	Abuzul unei stări de vulnerabilitate	Munca forțată
Adăpostirea	Oferirea sau primirea de bani sau alte foloase pentru a obține consimțământul unei persoane care deține control asupra alteia	Sclavia/Servitutea
Primirea persoanelor		Prelevarea organelor
		Alte forme de exploatare

¹ Council of the European Union, European Parliament (2011, April 14). Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims. European Sources Online. <https://shorturl.at/BKVtn>

² United Nations. Office on Drugs and Crime (n.d.). The Crime. <https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/crime.html>

1.1. Impactul TFU asupra drepturilor fundamentale

Câteva forme ale încălcării drepturilor fundamentale în legătură cu exploatarea prin muncă sunt: practici de exploatare la locul de muncă, tratamente abuzive, condiții de muncă periculoase, neplata salariilor sau beneficiilor legale, migranți izolați și neînregistrați. TFU este o încălcare gravă a drepturilor fundamentale, reprezentând o amenințare la adresa valorilor esențiale ale demnității umane, egalității și libertății, și este explicit interzis de **Carta Drepturilor Fundamentale a UE (2009)**.

-
- DEMINTATE UMANĂ (Art.1)
 - DREPTUL LA VIAȚĂ (Art.2)
 - DREPTUL LA INTEGRITATEA PERSOANEI (Art.3)
 - INTERZICEREA TORTURII ȘI A TRATAMENTELOR SAU PEDEPSILOR INUMANE SAU DEGRADANTE (Art.4)
 - **INTERZICEREA SCLAVIEI ȘI A MUNCII FORȚATE (Art.5)**
 - DREPTUL LA LIBERTATE ȘI SIGURANȚĂ (Art.6)
 - DREPTUL LA EDUCAȚIE (Art.14)

1.2. Munca forțată³

Munca forțată, așa cum este definită în Convenția ILO privind Munca Forțată din 1930 (Nr.29),¹ se referă la „orice muncă sau serviciu impus unei persoane sub amenințarea unei pedepse și pentru care aceasta nu s-a oferit în mod voluntar”. În raportul „Global Estimates of Modern Slavery/Forced Labour and Forced Marriage”⁴, elaborat de ILO, Walk Free și IOM se arată că:

Există 27,6 milioane de persoane care prestează muncă forțată în fiecare zi. Această valoare absolută se traduce în 3,5 persoane aflate în situație de muncă forțată la fiecare mie de persoane în întreaga lume. Femeile și fetele reprezintă 11,8 milioane din totalul celor care prestează muncă forțată. Mai mult de 3,3 milioane sunt copii;

Cazurile de muncă forțată au crescut în ultimii ani;

Nicio regiune a lumii nu este ferită de munca forțată;

Majoritatea cazurilor de muncă forțată au loc în sectorul privat.

Combaterea exploatării prin muncă necesită o abordare cuprinzătoare, implicând protecție juridică, aplicarea reglementărilor în domeniul muncii și sprijin pentru victime. Cele mai comune forme de trafic de ființe umane în UE sunt exploatarea sexuală și exploatarea prin muncă. Ambele forme de exploatare cuprind o pondere egală a victimelor. Cei mai mulți traficanți din UE sunt cetățeni ai UE și, cel mai adesea au aceeași naționalitate ca și victimele lor. Peste trei sferturi dintre infractori sunt bărbați⁵.

Prevalența exploatării prin muncă este aproape egală cu cea a exploatării sexuale. Între timp, exploatarea prin muncă a atins cel mai mare nivel în 2022 – 41,1%⁶

³ International Labour Organization (ILO) Conventions: Specifically, the Forced Labour Convention (No. 29), the Abolition of Forced Labour Convention (No. 105), and the Domestic Workers Convention (No. 189), among others, set standards for the treatment of workers and the prevention of forced labour. https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C029

⁴ International Labour Organization (2022, September). Global Estimates of Modern Slavery: Forced Labour and Forced Marriage. www.ilo.org/publications/major-publications/global-estimates-modern-slavery-forced-labour-and-forced-marriage.

⁵ European Commission (2024, April 23). Together Against Trafficking in Human Beings. home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_en

⁶ Eurostat (2024, January 1). Trafficking in human beings statistics. ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Trafficking_in_human_beings_statistics#The_prevalence_of_labour_exploitation_is_almost_equal_that_of_sexual_exploitation

2. Despre traficul de ființe umane pentru exploatarea prin muncă

Traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă este o problemă complexă și, de obicei, exprimă un aspect transnațional. Este esențial să începem prin înțelegerea componentelor sale, a impactului său și a eforturilor globale pentru a-l combate.

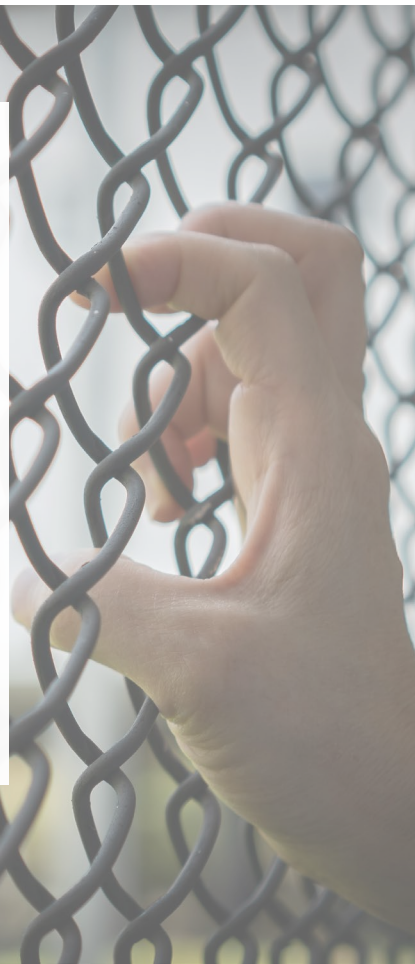
Exploatarea prin muncă apare atunci când indivizii sunt constrânși să lucreze în condiții inumane, neprimind adesea nicio compensație sau aceasta este infimă. Exploatarea prin muncă este o formă de trafic de ființe umane în care victimele sunt exploatare pentru munca lor și este caracterizată de utilizarea forței, fraudei sau constrângerii pentru a recruta, adăposti, transporta, furniza sau obține o persoană pentru muncă sau alte servicii.

2.1. Traficul de ființe umane vs traficul de migranți

Este crucial să se facă distincția între traficul de ființe umane și traficul de migranți. Deși ambele sunt activități ilegale, ele diferă semnificativ:

TFU implică exploatarea și este considerat o infracțiune împotriva persoanei. Nu necesită traversarea granițelor internaționale, ci poate avea loc în interiorul granițelor unei țări.

Traficul de migranți implică mutarea ilegală a persoanelor peste granițe, de obicei cu consimțământul acestora și se încheie odată ce persoana traficată ajunge la destinație.

2.2. Factorii favorizanți pentru traficul de ființe umane pentru exploatarea prin muncă

Factorii care favorizează traficul de ființe umane, în special pentru exploatarea prin muncă, se referă la o varietate de circumstanțe care atrag indivizii către anumite țări, locații, industrii unde sunt vulnerabili la exploatare.

Principalii factori favorizanți se regăsesc în lista exemplificativă de mai jos:

Înțelegerea acestor factori este crucială pentru a putea aborda cauzele profunde ale exploatării prin muncă și a dezvolta strategii eficiente pentru a o combate.

Cererea de muncă ieftină;

Inegalitatea/Discrepanțele economice;

Lipsa de conștientizare și de reglementare;

Conflictele și instabilitatea;

Discriminarea socială;

Îmbunătățirea standardului de viață și calității vieții;

Mai puțină discriminare sau abuz;

Oportunități de angajare mai bune;

Salarii mai mari și condiții de muncă mai bune;

Comunități de migrați/diaspore deja stabilite;

3. Identificarea semnelor exploatării prin muncă - grupuri vulnerabile

Cunoașterea indicatorilor traficului de ființe umane pentru exploatarea prin muncă este esențială pentru identificarea potențialelor victime și pentru luarea măsurilor adecvate de ajutor. Acest capitol își propune să echipeze cititorii cu pachetul de cunoștințele necesare pentru a observa „semnele distinctive” în diverse medii, inclusiv la locul de muncă și în comunitate. Conștientizarea acestor indicatori poate duce la intervenții în timp util, salvând potențialii indivizii de la o exploatare ulterioară.

3.1. Indicatori generali ai exploatării prin muncă

Exploatarea prin muncă poate fi detectată prin utilizarea unor indicatori, printre care câțiva care nu sunt imediat evidenți. Aceste semne pot fi observate în starea fizică și emoțională a lucrătorilor, în condițiile mediului de lucru și în comportamentul angajatorului. Indicatori principali sunt:

- ▶ Condiții igienice precare care indică un anumit tip de muncă;
- ▶ Lipsa posesiei documentelor de călătorie;
- ▶ Semne vizibile de abuz fizic (de exemplu, vânătăi, arsuri, cicatrici);
- ▶ Lipsa posesiei documentelor de identitate sau posesia unor documente de identitate false;
- ▶ Izolare, supraveghere constantă;
- ▶ Dificultăți în a răspunde la întrebări;
- ▶ Condiții de muncă foarte proaste;
- ▶ Reticență în a vorbi cu autoritățile;
- ▶ Restricționarea libertății de mișcare;
- ▶ Incertitudine cu privire la locul în care se află;
- ▶ Lipsa echipamentelor de siguranță și a hainelor sau uniformelor adecvate de muncă;
- ▶ Lucrătorii locuiesc acolo unde muncesc;
- ▶ Persoana a trecut granițele cu documente false;
- ▶ Semne de exploatare legate de diverse industrii, cum ar fi agricultura, construcțiile, munci casnice și producția.

3.2. Întrebări cheie pentru a identifica potențialele victime ale exploatării prin muncă

Interacțiunea cu o persoană pe care o suspectezi că ar putea fi victimă a exploatării prin muncă necesită o abordare empatică. Iată câteva întrebări care ar putea ajuta la identificarea potențialelor victime, evitând o victimizare suplimentară:

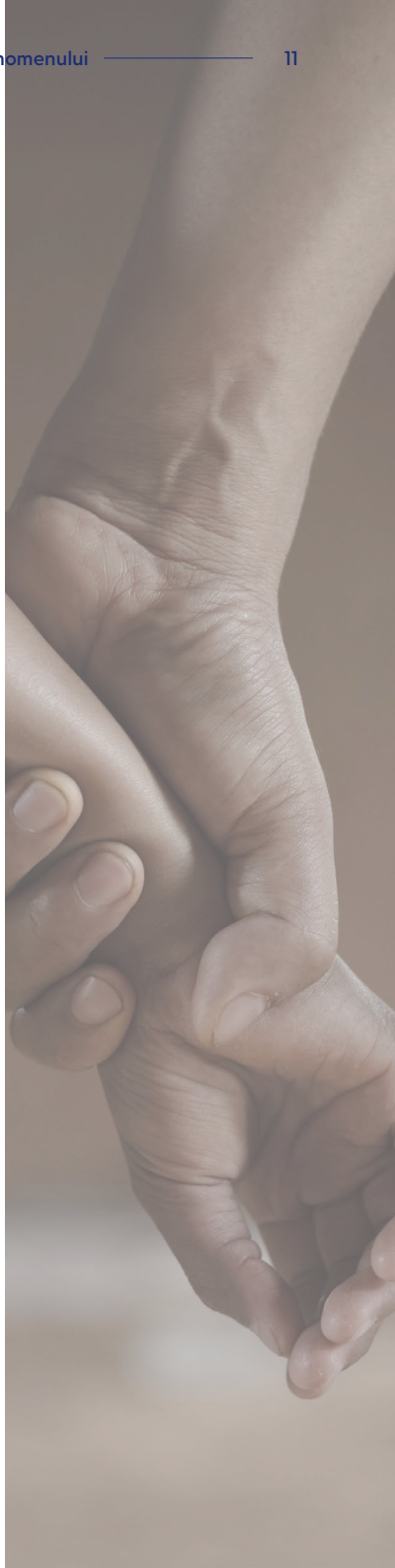
Puteți să vă părăsiți locul de muncă dacă doriți?

Aveți în posesie documentele de identitate sau le deține altcineva?

Ați fost amenințat dacă încercați să vă părăsiți locul de muncă?

Sunteți plătit regulat și primiți ceea ce vi s-a promis?

Stabilirea unei prime abordări cu empatie, fără stereotipuri și prejudecăți este cea mai bună bază pentru o relație de încredere, care poate face pe cineva să se simtă în siguranță și sprijinit.

3.3. Grupuri țintă - populații vulnerabile

Identificarea celor care sunt cel mai expuși riscului de exploatare prin muncă și a factorilor care contribuie la vulnerabilitatea lor este esențială pentru o identificare cât mai timpurie.

Anumite grupuri sunt mai susceptibile la exploatarea prin muncă din cauza unei varietăți de factori, inclusiv condițiile economice, statutul social și lipsa protecției juridice. Aceste categorii includ adesea:

Migranți și refugiați:

Persoane care s-au mutat peste granițe în căutarea unor oportunități mai bune;

Low-income individuals and families:

Economic necessity may force people into accepting risky job offers without the ability to negotiate terms or seek legal recourse.

Persoane și familii cu venituri mici:

constrângerile economice îi pot forța să accepte oferte de muncă riscante fără posibilitatea de a negocia termenii sau de a solicita despăgubiri legale;

Copii și adolescenți: În special cei din medii defavorizate, pot fi constrânși să muncească sub pretextul de a-și întreține familiile sau prin răpire și trafic;

Grupuri minoritare: Discriminarea și excluziunea socială pot limita accesul la angajarea formală, educație și protecție juridică, făcând aceste grupuri mai vulnerabile la exploatare;

Femei și fete: În anumite contexte, ele pot fi deosebit de susceptibile la exploatare în muncile casnice, îngrijire și sectoarele informale unde supravegherea este minimă;

4. Prevenirea exploatării prin muncă

Prevenirea traficului de ființe umane pentru exploatarea prin muncă necesită o abordare multidimensională care implică toți actorii relevanți (agenții de aplicare a legii, inspectori de muncă, membri ai comunității, mediul de afaceri, agenții de stat și organizații internaționale). Prin abordarea cauzelor și implementarea măsurilor de protecție, putem influența semnificativ lupta împotriva exploatării prin muncă.

4.1. Reducerea cererii pentru muncă din exploatare

Un aspect critic al prevenirii este reducerea cererii pentru produsele și serviciile obținute prin muncă exploatată. Acest lucru implică:

Conștientizarea consumatorilor și achiziții etice: Încurajarea consumatorilor să facă alegeri informate susținând companiile care respectă practicile de muncă etice;

Campaniile de conștientizare pot evidenția importanța comerțului echitabil și a etichetelor de certificare etică;

Responsabilitatea corporativă: Implementarea și aplicarea politicilor care cer afacerilor să efectueze o verificare amănunțită a lanțurilor lor de aprovizionare pentru a garanta lipsa exploatării. Aceasta include audituri regulate, raportări transparente și inițiative de aprovizionare etică.

4.2. Rolul mediului de afaceri

Mediul de afaceri joacă un rol esențial în prevenirea exploatării prin muncă prin adoptarea unor practici responsabile:

Standarde corecte de muncă:

Stabilirea și respectarea standardelor corecte de muncă care includ salarii decente, condiții de muncă sigure și ore de lucru rezonabile;

Educația și emanciparea

lucrătorilor: Furnizarea de educație lucrătorilor cu privire la drepturile lor și accesul la mecanisme de soluționare a plângerilor fără teama de represalii;

Transparența lanțului de

aprovizionare: Asigurarea transparenței cu privire la lanțurile de aprovizionare prin cartografierea surselor și asigurarea că toate nivelurile ierarhice respectă practicile etice;

5. Cum să reacționezi dacă suspectezi exploatarea prin muncă

Recunoașterea semnelor exploatării prin muncă este primul pas pentru a face o diferență. Totuși, a ști cum să răspunzi în mod sigur și eficient atunci când suspectezi că cineva este exploatat este esențial. Acest capitol oferă îndrumări cu privire la acțiunile pe care indivizii le pot lua pentru a raporta suspiciunea de exploatare, pentru a sprijini victimele și pentru a colabora cu autoritățile într-un mod care prioritizează siguranța și bunăstarea tuturor celor implicați.

5.1 Cum să raportezi în siguranță cazurile suspectate

Dacă crezi că cineva este victimă a exploatării prin muncă, acționarea promptă poate avea un impact semnificativ asupra siguranței și viitorului acelei persoane. Iată cum să raportezi în siguranță:

1 **Contactează autoritățile locale:**

Înțelege care sunt autoritățile locale potrivite de contactat – acestea ar putea fi poliția, unități specializate anti-trafic sau birouri de inspecție a muncii. Întotdeauna consideră siguranța și dorințele potențialei victime înainte de a proceda;

Utilizează liniile telefonice naționale:

România are o linie telefonică dedicată pentru raportarea traficului de ființe umane și exploatării prin muncă. Această linie oferă sfaturi cu privire la pașii necesari și poate facilita implicarea forțelor de ordine și a serviciilor de sprijin;

3 **Colaborează cu ONG-uri:**

Organizațiile non-guvernamentale specializate în eforturile anti-trafic pot oferi îndrumare și asistență în raportare și pot acționa ca intermediari cu autoritățile, dacă este necesar.

5.2. Sprijinirea Victimelor: Ce să faci și ce să nu faci

Când interacționezi cu potențiale victime ale exploatării prin muncă, este esențial să abordezi situația cu empatie și respect pentru autonomia și siguranța lor. Iată câteva linii directoare:

Do's

Ascultă fără a judeca:

Oferă un spațiu sigur în care acestea să-și împărtășească povestea, dacă aleg să o facă, fără a-i presa pentru informații;

Oferă informații:

Împărtășește informații despre resurse, servicii de sprijin și drepturile lor, așa cum le înțelegi;

Don'ts

Nu confrunta exploatorul:

Confruntarea directă poate escalada situația și vă poate pune în pericol atât pe tine cât și pe victimă;

Nu promite acțiuni pe care nu le poți îndeplini:

Evită să faci promisiuni cu privire la rezultatele legale sau formele specifice de asistență care pot să nu fie garantate.

5.3. Linii telefonice pentru ajutor și informații suplimentare în România

Numărul unic de urgență: **112**

Număr unic de urgență pentru comunicare prin SMS de către persoanele cu deficiențe de auz: **113**

Numărul unic național pentru sesizarea abuzului împotriva copiilor: **119**

Numărul de urgență al Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane: **0800 800 678**

6. Construirea conștientizării în comunitate

Creșterea conștientizării în cadrul comunității poate ajuta la prevenirea exploatării prin muncă prin educarea celorlalți despre semnele și răspunsul adecvat la această problemă. Organizați sau participați la workshop-uri, seminare și campanii de conștientizare pentru a răspândi cunoștințe și resurse.

Luarea măsurilor împotriva exploatării prin muncă este o responsabilitate care revine tuturor membrilor societății. Fiind informați, vigilenți și plini de compasiune, putem avea un impact semnificativ în viețile celor afectați de această încălcare gravă a drepturilor omului. Acest capitol își propune să ofere cititorilor cunoștințele și instrumentele necesare pentru a se opune exploatării prin muncă și pentru a milita pentru drepturile și demnitatea tuturor lucrătorilor.

6.1. Puterea conștientizării și acțiunii

Pe măsură ce încheiem acest ghid privind combaterea exploatării prin muncă, este imperativ să reamintim rolul esențial al conștientizării publice și al acțiunii colective. Incursiunea în celelalte capitole a subliniat natura multilaterală a exploatării prin muncă, dezvăluindu-i prezența ascunsă în comunitățile, industriile și viețile noastre de zi cu zi. Lupta împotriva acestei încălcări grave a drepturilor și demnității umane necesită angajamentul și vigilența fiecărui individ și entități din societate.

6.2. Un apel la acțiune

Acest ghid servește ca apel la acțiune pentru cititori pentru a deveni susținători informați și participanți activi în lupta împotriva exploatării prin muncă. Prin vigilență continuă, raportarea suspiciunilor, sprijinirea victimelor și promovarea practicilor de muncă corecte, fiecare dintre noi poate face o diferență. Drumul către eradicarea exploatării prin muncă este lung și plin de provocări, dar cu efort susținut și solidaritate, este o luptă care poate fi câștigată.

7. Conștientizarea publicului cu privire la riscul traficului de ființe umane pentru refugiații din Ucraina

Războiul din Ucraina a forțat milioane de oameni să-și părăsească casele, creând una dintre cele mai mari crize umanitare din istoria recentă. Printre cei mai afectați se numără femeile, copiii și alte grupuri vulnerabile, care sunt adesea împinși în situații precare ce îi expun la riscuri crescute de exploatare și abuz. Degradarea structurilor sociale, pierderea stabilității economice și condițiile haotice de deplasare au creat un teren fertil pentru traficanții de ființe umane să exploateze disperarea celor care caută siguranță. Mulți refugiați se confruntă cu incertitudini la punctele de trecere a frontierei și în adăposturile temporare, unde traficanții se pot prezenta ca lucrători umanitari sau pot oferi promisiuni frauduloase de asistență, amplificând vulnerabilitatea lor. Organizațiile internaționale și guvernele lucrează pentru a aborda această situație alarmantă, dar amploarea crizei subliniază necesitatea urgentă de măsuri robuste anti-traffic și sprijin țintit pentru cei mai expuși riscului. Acest capitol evidențiază pericolele cu care se confruntă refugiații (din Ucraina) și oferă indicatori cheie pentru a ajuta la identificarea și sprijinirea potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

7.1. Înțelegerea riscurilor

- ▶ Înțelegerea riscurilor asociate traficului de ființe umane (TFU) dezvăluie vulnerabilitatea alarmantă a anumitor grupuri (în special printre refugiații ucraineni);
- ▶ Categoriile de populație cheie expuse riscului includ femeile și copiii, în special minorii neînsoțiți, precum și persoanele cu resurse limitate, fără documente sau rețele de sprijin;
- ▶ Cei care nu vorbesc limbile locale, nu își cunosc drepturile sau au vulnerabilități preexistente, cum ar fi dizabilități, sunt de asemenea foarte susceptibili;
- ▶ Tipurile comune de exploatare variază de la exploatarea sexuală, inclusiv prostituția forțată și pornografia, până la exploatarea prin muncă în domenii precum servitutea domestică, agricultura, construcțiile și activitățile ilegale.
- ▶ Copiii sunt expuși riscului de a fi forțați în cerșetorie, fraudă în adopții și trafic în scopuri sexuale sau de muncă;
- ▶ Alte forme de exploatare includ căsătoriile forțate și traficul de organe;
- ▶ Rețelele criminale vânează refugiații pe parcursul călătoriilor lor, folosind înșelăciuni, constrângeri sau promisiuni false de siguranță, locuri de muncă sau locuințe pentru a-i manipula.
- ▶ Rețelele de socializare și platformele online au devenit instrumente comune pentru recrutare, complicând și mai mult eforturile de a combate aceste infracțiuni.

7.2. Recunoașterea indicatorilor traficului de ființe umane în rândul refugiaților (ucraineni)

- ▶ Indicatorii generali includ indivizi care par izolați, controlați sau însoțiți de cineva care vorbește în numele lor, precum și lipsa documentelor personale, cum ar fi pașapoartele;
- ▶ Semnele fizice, cum ar fi abuzul, malnutriția, neglijarea și frica evidentă sau neîncrederea față de autorități sunt comune;
- ▶ Pentru copii, semnalele suplimentare de alarmă includ călătoria neînsoțită cu adulți cu care nu au relații de rudenie, semne de neglijare, igienă precară sau lipsa accesului la educație sau îngrijitori;
- ▶ Exploatarea prin muncă implică adesea absența contractelor, salarii neplătite, condiții de muncă periculoase sau dependența de angajatori pentru lucruri esențiale, cum ar fi locuința sau transportul;
- ▶ În cazurile de exploatare sexuală, indivizii pot purta îmbrăcăminte neadecvată pentru sezon, pot avea tatuaje sau însemne care indică proprietatea sau li se poate restricționa mișcarea de către cei care îi manipulează.

Recunoașterea acestor tipare este esențială pentru identificarea și ajutarea victimelor.

8. Surse specifice UE

Aceste surse (exemplificative, dar nu exhaustive) oferă o multitudine de informații pentru oricine dorește să înțeleagă amploarea, impactul și răspunsurile la exploatarea prin muncă și traficul de ființe umane în cadrul Uniunii Europene. Ele pot servi ca bază pentru cercetare, dezvoltarea politicilor, advocacy și eforturi educaționale menite să combată aceste probleme.

Comisia Europeană – Anti-trafic

 ec.europa.eu/anti-trafficking

Pagina oficială a Comisiei Europene pentru eforturile anti-trafic de ființe umane din UE, care oferă acces la legislație, documente de politici și o gamă largă de resurse și rapoarte despre traficul de ființe umane.

Eurostat – Traficul de ființe umane

 ec.europa.eu/eurostat (Căutați «Traficul de ființe umane»)

Eurostat, departamentul de statistică al Uniunii Europene, oferă statistici cuprinzătoare și analize despre traficul de ființe umane, inclusiv profiluri ale victimelor, traficanților și tipurile de exploatare.

FRA (Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene)

 fra.europa.eu

Oferă date, cercetări și rapoarte despre diverse aspecte ale drepturilor omului în UE, inclusiv exploatarea prin muncă și traficul de ființe umane. Activitatea lor include sondaje și studii despre drepturile migraților, solicitanților de azil și altor grupuri vulnerabile.

EMN (European Migration Network/Rețeaua Europeană de migrație)

 ec.europa.eu/home-affairs/networks/european-migration-network_en

Oferă studii, rapoarte și analize de politici legate de migrație și azil, inclusiv subiecte despre trafic și exploatare prin muncă în cadrul UE.

Europol - Traficul de ființe umane

 www.europol.europa.eu (Căutați «Traficul de ființe umane»)

Europol oferă informații asupra infracțiunii de trafic de ființe umane în UE, inclusiv despre succese operaționale, cercetări și analize de tendințe și tipare în traficul de ființe umane.

Lecturi și cercetări suplimentare

Rapoartele GRETA (Grupul de Experți pentru Acțiune împotriva Traficului de Ființe Umane)

 www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/greta

GRETA, ca parte a Consiliului Europei, publică rapoarte specifice fiecărei țări care evaluează implementarea Convenției privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

OSCE (Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa)

 www.osce.org/secretariat/trafficking

OSCE oferă resurse, rapoarte și planuri de acțiune axate pe combaterea traficului de ființe umane, în diferite regiuni geografice care includ mai multe state membre ale UE.

